

Selmezbányai Hetilap

TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 74./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is czimzendő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges Á. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

A magyar szabadságharcz emlék- ünnepe 1896. márczius 15-én.

Az akadémiai ifjuság ebben az évben is lelkes kegyelettel ülte meg Márczius 15-dikét. Megünnepelte azt a nagy napot, melyen — 48 évvel ezelőtt — a magyar nemzet alkotmányos életéért, szabadságáért sikra szállt; megünnepelte Kossuth Lajosnak a nemzet bálványának szent emlékét, ki szívében a honszeretet lángjával fegyverre szólította a nemzetet; megünnepelte azon hősök emlékét, kik éltöket adták oda egy szent cél: hazájuk szabadságának kivivásáért.

Az ünnepély sorrendje a következő volt: Az ifjuság zászlója alatt 9 órakor a „Nagy Boldogasszony“ templomába vonult s az ott megtartott isteni tisztelet után a városi virágó helyiségébe ment, hol a matiné volt megtartandó. Nagy számu közönség jelenlétében Zivuska Jenő akad. ifj. köri elnök nyitotta meg az ünnepélyt. Beszédét, melyet itt közlünk, a közönség lelkesen megeljenyezte.

„Már másodizben van szerencsém majdnem ugyan ezen díszes közönség előtt hazafias ünnepélyen a nemzeti ébredés ünnepén nyilvánosan

Tárcza.

A gyémánt és az ember.

A „Selmezbányai Hetilap“ eredeti tárczája.

Érzem, nagyon is sokat ígértem e czimvel; többet, mint a mennyit Montepin Xavér össze tudna zsufolni valamely rémregényébe. Kezdve a gyémántbányák izgalmas életével, a farsztó munka rabszerűségével, a kincsvágy lelketlenségével, mely még gyakorságtól sem riad vissza, végig kísérhetnök a gyémánt kalandos utját, mig mint ragyogó ékszer új pályafutást kezd, mindenütt valami sajátos varázsszal hatva az emberekre. A lélek hány sötét fojtját idézte elő a gyémánt csillogása! Mennyi vágy, mennyi epe-dés és mennyi vér tapad hozzá! Hány erény botlott meg benne, és mennyi gyalázatot igyekeznek elföldni sugarai!

És azért a gyémánt mégis a drágakövek királya, és királyok koronáját, királynők keblét disziti. De ott ragyog az árulás, a becsstelenség díjau! Mindezekről nem akarunk szólni, hanem kísértük meg összehasonlítani az embert a gyémánttal.

Mint a gyémánt, ugy az ember helyes megítélésére is szakértő kell!

Az avatatlan talán szerfökött nagy becsel tulajdonit értéktelenebb könek, mig a másik kisebbet talán becsmélve nézi, holott épen fordítva kellene itélnie.

beszélni, azért tehát, nehogy ismétlésekbe essem, engedtessek meg nekem nem csupán e nap történelmi jelentőségéről, hanem azon gondolatokról is beszélnem, mely gondolatokat a nemzetek fejlődésének vizsgálása ébresztett bennem.

Márczius 15-két ugy szokták rajzolni a magyar történetben, mint a tavaszi napok áldó fényes sugarát, melynek melege életet szül, mert ő maga az élet. Mintha ünnepi alkalmakkor templomba hivna a harangszó, oly kedves érzések járják át valónkat; a lélek megkönnyebbül, s örvendve emelkedik a ragyogó menyboltt felé. Mi tagadás benne, azért szeretjük megülni a szabad gondolkodás ezen ünnepét, hogy a mit soha, de soha megérni nem fogunk, felemeljük szemünket a ragyogó menybolthoz, az ideális szabadság isteni zenithjéhez. Atyáink, mondjuk még mi is eddigelé ugy tekintettük és ünnepeltük a nagy márcziusi napot, mint az emlékezelnek oltárkövét, melynél földetlen föl állunk meg, s a mig szentes érzelmek járták át szívünket, lassu imát mondtunk magunkba, lassu imát, a magyar nemzet bánatos, fenséges történetét.

— Az ünnep az érzelmek ünnepe volt.

Volt okunk eddigelé hátra nézni, hogy tanuljunk és lelkesedjünk, hanem új epocha köszöntött be, mely arra figyelmeztet, hogy a tanulást és lelkesedést szenteljük a jövőnek, melynek neve nemzeti jólét és nemzeti nagyság!

Olyanok is vannak, kik a díszes színű s szépen foglalt csehüvegért többet adnának, mint az egyszerű foglaltu igaz gyémántért.

Nem vagyunk-e így az emberekkel is?!

Nem láthatjuk-e naponta, hogy égis magasztalnak, kitüntetésekkel halmoznak el oly embereket, kiknek becsé legalább is kétes, és semmibe sem vesznek olyakat, kikre még rátekinetniek is csak áhitattal kellene?!

Nem láthatjuk-e naponta, hogy a nemtelen csillogás közbecsülésben részesül, mig a valódi érdem figyelembe sem lesz véve?!

Ritkaság a tökéletesen tisztavizü gyémánt, talán olyan nincs is; mint alig, sőt nem is akad oly ember széles e világon, kire minden tekintetben rá lehetne mondani: „Ez tökéletes!“

Gyakrabban láthatunk briliántot, mely látszólag hibátlan, a kápráztató fényzorás elfogultta teszi a vizsgálódó szemet, s ez nem látja meg a foltocskát, mely ott rejlik a váltakozó szivárványszínek sugárszövevénye alatt

Igy van az embereknel is.

Némely egyén kiváló tulajdonságai mintegy láthatatlanná teszik annak hibáit; mindenki el van ragadtatva, az irigyek kivételével. Jön azután a szakember, s fölfedezi a hibátlannak tartott gyémántban a foltocskát, mindenki megütközik, az irigyek örvendeznek.

Pedig talán az a foltocská oly jelentéktelen, hogy alig von le számbavehető az értékből. Néha, igaz, oly eset is áll be, hogy az a hiba alattomos felhő, vagy épen „sötét pont“

Bár temérdek a munka, a mit még végeznünk kell, hogy azon boldog helyzetben legyünk, mikor már Magyarországnak mitsem kell tenni függetlenségéért, de azon helyzethez igen közel állunk mikor erőssé válik a hit, hogy legalább az eddigi korlátok, melyek a nemzeti fejlődésben gátoltak, ezután gátolni nem képesek. Ez időponttól fogva Márc, 15-ike a bizalom, a törekvés a józan elélátás ünnepe. A mig a mely nemzet erőit akár idegen nép, akár saját kormánya fejlődésében gátolja avagy jogaiban csonkítva leköti, — addig mindig helye van a sérelmi politikának, sőt köteles azt folytatni, mert ha előbbivel szemben nem teszi, akkor önállóságáról, utóbbi esetben méltósága és az emberi névről mond le. Hanem a sérelmek orvoslása, a jogok kivívása mindig rázkódásokkal van egybekötve, melyek a kulturális fejlődést megakasztják. Harczokkal szerezhetünk nagy erkölcsi tőket és zavaros idők kedvezhetnek a nemzeti génusz, a költészet fejlődésének, hanem az igazi virágzás, a valódi nagyság csak is feltétlen nyugalmon, önérzetes időben a hatalom érzetében boldogíthatják a népeket. Perikles akkor tehette nagyvá Görögországot, a mikor a görög nép energiája megtörte kelet dolyfős hódító vágyát, — akkor épülhetett a Parthenon, s alkothatta Pheidias örökbecsü műveit. Az ujkorban még szembezőköbb például szolgál a hatalmas Anglia

A kik ily ékszer által el voltak vakitva, bizony legtöbbnyire keservesen bünhödnek káprázatuk miatt, mert ily „sötét pont“ nagyon kényes egy dolog ám, s ha köztudomásává válik, ugyan csak megcsappan az előbb nagybecsült drágakő értéke.

Vannak gyémántok, melyeken a színnek némi árnyalata vehető észre. Ritkább a kék vagy rózsaszín, gyakori a szürkés vagy sárgás színárnyalat. Az előbbi kettő nem csökkenti, sőt emeli a gyémánt értékét, bár, szigoruan véve, e színezetet hibának kell tekintenünk. A szürkés vagy sárgás fény nagyon lefokozza a követ Igy van az embereknel is.

Vannak, kiknek egész lényén valami uralgó érzelem vagy eszmeirány vonul át, mint a színárnyalat a gyémánton.

Igy vannak idealisták, kiknek minden fel-fogása, minden érzeme, minden cselekedete fel-lengző irányból indul. Mindenesetre hiba a mai prozaikus korban, de gáncsára van-e ez, s nem inkább becsületére az illetőnek!? Ez a kék és rózsaszínű árnyalat a gyémántnál. Vannak azután emberek, kiknél minden csiszolás és külfény daczára keresztülri a „közönséges“, az anyagiasság.

Ez a sárgás színárnyalat.

A szürkére is van elég példa.

Nincs az a társadalmi kör és réteg, hol ne találánk oly jellemeket, melyeknél a rossz, a szürke ne volna a lappangva uralkodó elem.

története. A mikor Angolország megtörte a gögös spanyol hatalmát, mikor ezáltal az anyagi, a protestantismus felvétele által pedig a szellemvilág láncait tépte széjjel, — nagy Erzsébet korában és utánna lépnek fel azon szellemóriások, kiket büszkén emleget az egész emberiség. Monumentalis alkotások létrehozására idő és nyugalom kell, mely feltételeket azon összhang adhat meg, melynek uralkodnia kell egyes népek és a népek közt.

Erzsébet uralkodása alatt nem nagyobb fiai voltak Angliának, mint Shakspere Vilmos, a ki az egész emberiség lelkét fényképezte le színműveiben, mint verulami Francis Bacon, ez az aljas lelkű tudós, a ki új ösvényt vágott a gondolkodásnak, majd pedig a hosszú parlament, az angol forradalom után Newton Izsák mutatja ki a világ-egyetemben uralkodó isteni törvényszerűséget.

Ezen kitérést csak is azért kockáztattam meg, hogy parallelét vonhassak a fejlődések stádiumai közt. — Magyarország korántsem áll a nyugalomnak, az erő bizalmának azon pontján, hogy azon fényes tulajdonok, melyek a magyar nép eszét jellemzik, mind érvényesülni tudnának. Márczius 15-ke legyen a jövő és a remény ünnepe ezután.

Az ezredéves fennállás bebizonyította a nemzet életerejét, s tanulságot mutat arra történelmünk, hogy a világot uraló eszmék a magyarság fogékony lelkében mindenha visszhangra találtak. Lehet, hogy a 11-ik század megszüli a nagy magyar gondolkodókat is, a kik önállóan oda fejlesztik a nemzeti tudást, a hol a magyar költészet áll. Az idők vajudnak, s mi leső nyugtalansággal várjuk a vezető szellemek felléptét. Hogy ez bekövetkezhesék, előbb politikai egyensulynak, teljes békének kell beköszönteni, melynek reményét élesszük a jövőre Márcz 15. napjain.

A dalárda által előadott „Szózat“ elhangozta után, Molnár Károly I. éves erdész szavalta lelkes hangon Garaynak „Szabaddá lettél elnyomott magyar nép“ című szép költeményét.

Hajdu Lajos ur felolvasást tartott, melyben tárgyalta a magyarországi összes forradalmakat, kimutatva azok indító okait s jogosultságát, Kossuth Lajos életrajzát s a 48-diki szabadságharcot. Majd Fekete Zoltán alkalmi beszédet mondott, melyben tárgyalta hazánk beléletét s a hazánkban lakó különböző népek magaviseletének hátrányát állami életünk fejlődésére. A beszédet nagy sajnálatunkra helyszüke miatt most nem közölhetjük.

A lelkesen előadott s tetszést aratott szónoklat után a dalárda énekelte „Itt a tavasz, — ez. gyönyörű dalt.

A program befejeztével egész váratlanul

A szürkétől a feketéhez csak egy lépés, de már itt, a „fekete gyémántok“nál csak Jókaira hivatkozom; hallgatni kell arról az inasnak, miről a mester beszélt már.

Vannak azután még gyémántok, melyek e dragakő tulajdonságaiból csak a keménységgel dicsekedhetnek. Ezeket is felhasználják, de bizonyára nem ékszerű, csak szolgálai eszköznek, mint esiszoló por, mint metsző.

Talán az emberek közül is a kemények felhasználhatnának bizonyos célokra?!

Akár a szivbeli, akár az elmebeli keményeket értsük.

Hogy mire lesznek ezek felhasználva, arra megtaníthat bennünket a gyakorló politika.

Az ugy nevezett „csiszolatlan gyémántok“ már nem tartozván e szerény sorok keretébe, megelégszünk azon ohajunk kifejezésével, vajha minden ifju s leány, ki nemes indulattal „csiszolatlan gyémánt“ot vélt találni, melyet kicsiszolni feladatául tűzött ki magának, föltevésében ne csalatkozzék.

Gnóm.

felemelkedett a közönség köréből Vörös Ferencz tb. főjegyző ur s megköszönte a közönség nevében, hogy az ifjuság oly hazafias érületű, kellemes perczeket szerzett a közönségnek.

Ezután az ifjuság, zászlója alatt, cigány zene mellett a főutcán végig a szent háromság térre vonult, hol levett kalappal elénekelte a szózatot s ezzel az ünnepély délelőtti része véget ért.

Délután 1/2 órakor folytatott a hazafias ünnepély a szentháromság szobor előtt. Itt csatlakozott az ünnepélyhez külön nemzeti lobogó alatt a helybeli iparos ifjuság is, kiknek e helyen is nyilvánítjuk elismerésünket e dicséretes ujalomért; adja Isten, hogy a szép példa követésre találjon, mert főleg városunkban nagy szükség van rá — A meglehetősen csekély számú gyülekezethez Harwich Ernő ak. hallgató intézett beszédet. Mindjárt az elején erős gúnnyal czélezte a hazafiak részvétlenségére, mely főleg abban nyilvánult, hogy az egész városban mindössze 5 nemzeti lobogó volt kitűzve. „Mielőtt — így szólt — e nevezetes nap eseményeinek fejtegetésébe bocsátkoznám, el nem mulaszthatom, hogy kifejezést ne adjak azon érzeménynek, mely minden magyarul érző embernek szívet eltölti, ha végig tekint ezen a nemzetilobogó erdőn, mely elhomályosítja a napot s büszkén és szabadon lobogva mutatja, hogy mily igazi magyar lelkesedéssel ülik meg minden házban a márczius 15-dikét! Szavaival a közérzetnek adott kifejezést. Ezek után az 1848-diki események indokait fejtegette, kimutatva azt, hogy a nemzet nem uralkodója, hanem a nemzetiségi bujtogatók ellen fogott fegyvert. Utána Zivuska Jenő ak: ifj. elnök szavallta el a „Nemzeti dalt“ — s ezt követte a dalárda éneke: „Talpra magyar . . .“ — A menet azután cigány által kísérve a szélaknai kapuig, — Szélakna felé vonult a honvédszobor megkoszoruzására. — Midőn Szélakna és Hegybánya polgársága a vezető országot legutolsó kanyarulatánál megpillantotta a selmeczieket, megszólalt a bányász zenekar s horsogó „éljen“ kiáltásokkal üdvözölte egymást a két lelkes csoport. A közönség háza előtt üdvözölő beszéddel fogadta az elüljáróság avárosunkbeli menetét, melynek vezetője Harwich Ernő ak. h. a következő szavakkal válaszolt: „Polgártársak! köszönjük az önök nemes érzelmű csatlakozását nemzeti ünnepélyünkhöz. Hisz magyarok vagyunk mindnyájan, egyenlők és testvérek édes hazánk határain belül; közös az érzés, közös az öröm s a fájdalom; ne feledkezzünk meg tehát közös szent kötelességünkről, ne feledkezzünk meg soha a szabadságharcz elhunytjai sirdombjánál leróni a kegyelet adóját! S most induljunk szent funkcióink teljesítésére s addig is kiáltsuk egy szívvel — lélekkel, éljen a testvériség, egyenlőség, szabadság!“

Ezután a menet a bányász-zenekarral élén a honvédelemhez vonult, az ak. ifjuság elhelyezéskoszoruját s Harwich Ernő ak. h. a következő alkalmi beszédet tartotta:

„Harczban elvérzett honfiak szelleme! ha itt lebegsz e sokat mondó néma sir felett, hallgasd meg szózatunket s vidd hírül a föld mélyébe a szabadságharczban elhullott harczosoknak, hogy a kegyelet él s mi unokáik leróni jöttünk legszentebb kötelességünket: egy hálaszózatot, egy forró imát mondani a magyarok Istenéhez!

Te mindeneket kormányzó legfelsőbb Ur, milliók királya, magyarok Istene! ki kormányzol véghetetlen hatalmaddal a magyar nép sorsát, hallgasd meg hő honfiui imánk esdeklő szózatát! — E szent helyen, hol vérünket áldozni kész hős apánk csontját a sir borítja, hol minden fűszál a te hatalmadat magasztalja, hol minden kis madár neked zeng dicséret éneket, — e szent helyen kérünk: add áldásodat e sokat vesztett magyar nemzetnek; juttasd boldogulásra e hont; ne vond meg tőle a vészben védelmező karodat! s Uram, — ha e kérésünket meghallgatád, békében nyugosznak e hősök, mert testté lőn az ige, melyért életüket s vérüket áldozák.

S most hozzád fordulok te sokat mondó

néma szobor, te fejfája annyi meggyilkolt drága életet magában rejtő magasztos siroknak! Ne légy te pusztán a szervesen természetből alkotott építmény, légy symboluma azon szent igazságnak, hogy a legszebb halál az, melyben a hazáért porladnak el csontjaink; s míg az élet mindennapi küzdelmeiben kifáradt munkást idők folytán csak legközelebbi rokonsága siratja, addig a hazáért vérüket ontott hősökért milliók ajkáról száll az ének a csillagos ég felé s emléküket örökké élni fog a nemzet szívében s a kegyelet nem vonja meg tőle apotheosisát soha!

Nyugodjatok békében ti megváltói e nemzet bünének, vértanui a magyar honszeretnek, — nyugodjatok békében, hisz él még unokáitok szívében eszmétek csirája, él! s élni fog még e nemzet él, s vérrel szentelt hősi haláltok vezérszavára legyen e nemzetnek, míg csak e nap süt a magyar föld egén s míg csak e csillagok ragyognak sirdombjaitok felett!“

Ezután Zivuska J. ifj. k. elnök szavallta el gyönyörűen Bajza „Apotheosis“-át, igazán megható, átértett hangon előadott szavallatában éreztük mindnyájan azt, a mit a költő érezt, midőn e remek költeményt írta. Ezt követte a dalárda éneke: „Nyugosznak ők . . .“ Ennek elhangzása után az iparos ifjuság egy szavallat (1848. márcz. 15.) s egy alkalmi beszéd kíséretében koszoruját a honvédszoborra helyezte.

Innen azután visszajött a menet Selmeczre a szélaknai kaputól cigányzene mellett. Az akadémiái ifjuság a szentháromságtéren elénekelte Kőlcsey „Hymnus“-át s ezzel a nemzeti ünnepély véget ért. Este a városi vígadóban ifj. kör estély tartatott.

A lyceumi ifjuság ünnepélye.

A lyceumi fiatalság márcz. 15-ét d. u. 3 órakor a könyvtár nagy termében diszes közönség jelenlétében ünnepelte meg. Mintegy 150 szebbnél szebb toalettbé öltözött hölgy foglalta el a széksorokat s hol ennyi hölgy vett részt, ott természetesen az urak sem hiányozhattak. A lyceum ifjusága, mint mindig, most is kitett magáért.

A műsor a „Hymnus“ éneklésével vette kezdetét, melynek elhangozta után Hankó Pál VII. o. t. magyar ruhában, kardosan kilépett a pódiumra és szépen, lelkesedéssel, elég animóval szavallta a „Talpra magyar“-t. Egészen elragadta a közönséget.

Nyácsik Béla VIII. o. t. a „Petőfi“ kör alnöke megható megnyitót mondott. Szavaira mindenki felbuzdult. De hogy is ne, mikor oly nagyszerűen beszélt a szabadságról és márcz. 15-ikének jelentőségéről?

Utána Westhoff Károly VIII. o. t. szavallta Kubin Endre VII. o. t. „Márczius Idusa“ című ódáját. A szép költeményt itt közöljük, a hogy lapunk gyorsírója lestenografálta.

Márczius Idusa.

Egy érzet járta a világot
És téged is magyar hazánk:
Ez érzelem tüzként világolt,
Melegséggel hatott reánk.
A sorba álltak a vitézek,
Az ifju vén, fiuk, apák,
Egy szót követtek — érte éltek —
Szabadságnak édes szavát.

Csodák után csodák jövének,
Egész honunk fellelkesült,
Hangzott a harc terén az ének,
Napunk az égen felderült.
Zászlónk magasra volt emelve,
A szél vígan lobogtatá,
A honfiak siettek egyre
Csapatba állani alá.

És folyt a harc . . . És folyt a vér is,
Nem egy vitéz halt hős halált,
Törtek reánk mindegyre, mégis
Zászlónk dicsőn mindig megállt.

A drága érzelem, szabadság,
Valóra vált e szép hazán,
Lejárta tartamát a rabság
Megtörve sok nehéz csatán.

... Azóta, haj! sok év letelt már
Egymást követve rendesen,
A gyors idő rohanva eljárt,
Ma-holnap félszázad leszen.
De az idővel nem repült el
Szabadságunk, a dícs, a hír,
Am fájdalom is van szerével,
A mely a multból visszasír.

Azonban üzzük el, mi fájhat,
A szem ne ejtsen könnyeket,
S ha tán a köny szemünkbe' támad,
Az csak örömkönyü lehet!
Nem, nem, ne sirjon itt most senki;
Ne mondja fájdalom szavát:
Óh, jertek, jertek ünnepelni
A fénynapot, a nagy csodát!

Mi nap! Mi nagyszerű idő ez!
Mint folyt a páratlan tusa!
Ninesen hasonló más e fényhez,
Csak Róma büszke idusa!
Ott is a hont, a mint mi nálunk,
Vevék ki zsarnok kéz alól,
Velük a dícsben együtt állunk,
A hirnevünk egyképpen szól!

Az ünnepélyre jertek, jertek,
Ti vének, ifjak és apák!
Ah, látogassuk meg a berket,
Hol vittanak nem egy csatát!
Csaták terén most néma csend van,
Füvel benöve a fenyér,
Madárka szól a szent pagonyban,
A zaj csak az, ha csörg az ér.

Itt nyugszanak a hős vitézek,
Itt nyugszanak a harc helyén,
Hol a halállal szembe néztek,
A hol csatájok volt kemény.
Alusznak ők, kihült szívük már,
Nem lüktet abba' most a vér,
Utókoruk sirukhoz eljárt,
Örökre zöld ott a babér!

Tegyünk mi is füzért a sirra,
Hol ők pihennek, a nagyok,
Kikkel honunk nem szállt a sirba,
Habár alászálltak magok.
Érdemlenek bizony borostyánt,
Márványszobrot érdemlenek.
Szabad hazát hagyának ők ránk,
Nevük csak istenes lehet!

A sir előtt a fátylakat le,
Nines ok siratni mult- s jövőt,
Büszkén legyünk, fejünk emelve,
A mint halálba mentek ők!
... Imázva állunk a pagonyban
A hol pataként folyt a vér,
Kebünk sohajt, szemünkbe' köny van,
A sirkövön emlékfüzér!

Ötödiknek Lehotzky Gyula VIII. o. t. olvasta fel „Csatározások Selmecczen és vidékén 1849-ben“ című munkáját. E mű a két, Selmeccz körül folyt kisebb cseleplett tárgyalja s érdekléssel végig hallgatva.

Ezek után felhangzott Szügyi József „Honfifohásza“, melynek melancholiáját a közönség egészen átérezte.

Ábrányi Emil „Márczius 15.“ című költeményét Kaszner Gyula VIII. o. t. érzéssel adta elő.

Azután újra egy felolvasás következett; Pauks Béla VIII. o. t. olvasta fel az „Augusztusi napok“ című munkát, melyet Nyácsik Béla VIII. o. t. írt. E mű annyira tetszett a közönségnek, hogy a szerzőt és felolvasót itt is, mint előbb, kitapsolta.

Krausz Vilmos VII. o. t. szavalt a Kozma Andor „Szabadság napja“ cz. alkalmi költeményét és szavaltával nagy tetszést aratott.

A program utolsó pontját képezte a Rákóczy induló, melyet a zenekar közreműködésével az énekkar adott elő. Ez annyira tetszett, hogy megújrazták.

Hazafias hangulattal eltelve oszlott szét ezután a közönség.

Törvényhatóságunk közgyűléséről.

Eredeti tudósítás.

A mult szerdán megtartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésen először elnökölt Horváth Béla főispán, mint rendes közgyűlésen, és pedig fekete magyar ruhában s a midőn azt megnyitottnak kijelenti, egyszersmind meleg szavakkal üdvözli különösen az újonnan megválasztott bizottsági tagokat, kikről meg van győződve, hogy a hazafias önértet világitó fáklyája fogja őket minden tetteikben vezetni. — Felolvasatott a polgármesteri jelentés a közigazgatás február havi állapotáról, mely tudomásul vétetett, habár dr. Stuller Gyula a béalábányai óvóra vonatkozólag, mely óvó épülete nagyon rossz karban van és annak helyreállítását a tulajdonos mihálytárnai bányatársulat úgy látszik eszközölni nem akarja, — óvatos eljárásra inti a tanácsot és ajánlja, hogy ez épület tulajdonosával hosszabb időre, tehát 10—15 évre kössön a város szerződést s csak ez esetben javíttassa azt ki. Ha pedig ez nem sikerülne, sokkal czélszerűbb volna, ha az óvó egyáltalán egy másik épületbe helyeztetnék át. Polgármesterünk helyesli a felhozottakat és kijelenti, hogy a tanács máris kérdést intézett az iránt, hajlandó-e a tulajdonos társulat ezen épületet 12 évre átengedni, mely esetben a város 600 frtnyi költséggel azt kiépítteti; esetleg ezen épületért hajlandó a város a tulajdonát képező felső koresmaépületet, melynek most már nincs oly értéke, mint előbb volt, cserébe adni. Erre főispánunk, a polgármesteri jelentés precizitása és alapos részletessége fölött elismerésének ad kifejezést, egyszersmind felhívja a közgyűlést arra, hogy miután a jelen városi tisztviselői kar mandátuma t. évi május 28-án lejárt, a tisztújítás határidejét határozza meg. Maga részéről hozzájárul a polgármesteri jelentésben foglalt azon javaslatához, hogy tekintettel a milleniumra a tisztújítás május hava előtt ejtessék meg akként, hogy a régi tisztviselők mandátuma csak ez évi május 28-án jár le és így a netán megválasztandó új tisztviselő működése is csak e naptól fog kezdődni. A tisztújítás megejtésére határidőül ajánlja április 15 szerdai napját kitűzteni. — A közgyűlés ezt elfogadván, főispánunk határozatilag kimondotta, hogy a tisztújítás ezen a napon fog megejtetni. Ugyancsak a főispán ajánlatára köszönetet szavazott a közgyűlés Rill József tanfelügyelőnek az iparos-tanoncziskola részére kieszközölt 400 frtnyi segélyért. — Tudomására adja főispánunk a közgyűlésnek, hogy a városi mérnöki kinevezést megejtette és ez állásra Nagyszombati Huberth Andor okleveles mérnököt nevezte ki s ajánlja őt a bizottsági tagok jóindulatába. A fiatal rokonszenves mérnököt megéljenztek. Dr. Stuller Gyula ajánlatára a közgyűlés elhatározta, hogy Bernhardt Adolf városi tanácsosnak, ki 2 éven át végezte a mérnöki teendőket, jegyzőkönyvi köszönetének nyilvánításán felül 300 frtnyi tiszteletdíjat utalványoz ki.

Mint nem egészen megbízhatatlan forrásból halljuk, a nemeslelkű tanácsos ezen 300 frtos tiszteletdíjat a létesítendő árva- és szeretetház javára fogja adományozni.

Nagy lelkesedéssel fogadta el a közgyűlés azon tervet is, mely szerint a vígadó előtti kis tér bekeríttessék és közepére egy piszoar állíttassék, valamint, hogy az övz. Eichel Sándorné üzlete előtti térség szintén bekeríttessék, hol azután a heti állatvásárok fognak megtartatni. — A cipőgyár azon kérelme, hogy a város a gázvilágítást még olcsóbban adja, mint teljesen indokolatlan elutasított. — Az övz. Trauer Emilia háza előtt-

terasz elrekeszelése tárgyában a városi ügyész a sommás visszahelyezési eljárás megindítására utasított. Az erdőmesteri jelentés tudomásul vétetett és utasított a tanács, hogy a Hodrusbányán lévő Urszinyi-féle ház megvételére nézve alkudozásba lépjen, mely ház közvetlenül az erdő mellett fekszik s hozzá egy szép, nagy kert is tartozik és így erdővédi laknak, sőt egy ott alapítandó faiskolának is nagyon megfelel. Ezután felolvasatott Händl Vilmos biz. tagnak írásban benyújtott két sürgős indítványa, hogy a szépezési bizottság mentül előbb hivassék egybe és hogy a honvédelmi felállítás tárgyában a polgármester elnöke alatt egy bizottság alakíttassék. Ez utóbbi bizottság tagjaivá lettek meg választva egyhangulag: Bernhardt Adolf, Pauer János, dr. Stuller Gyula, Lestyánszky József, Händl Vilmos, Nyitray László, Schelle Róbert és Krausz V. G. Tudomásul vétetett ezután a belügyministeriumnak azon jóváhagyása, hogy városunkban hét személgödör létesíttessék. (Történiék ez megvalójában, s ne csak papiroson.) — Jóváhagyta a belügyministerium azon szabályrendeletet is, a mely szerint a polgármestert nem a főjegyző, hanem a rangban legidősebb tanácsos fogja helyettesíteni. — Az adó felszólamlási bizottságba rendes tagul Nyitray László, póttagnak Krausz Kálmán, választott meg. — Ezután következett a mai közgyűlés legérdekesebb része, a polgármester jelentése az ipolyvölgyi vasuti ügyben. Már előzőleg értesítettük t. olvasó közönségünket arról, hogy a vasuti ügyben Ipolyságon megtartott értekezlet — miután a vállalkozó a vállalatba másként bemenni nem akar — széles vágányu vasutat csak Németiig s illetve innét Korponaig építteti ki és a vállalkozót csak arra utasítja, hogy az esetleg városunkig is Németitől kiépítendő vasuti ügy kérdését tanulmány tárgyává tegye. Jeleztük már azt is, hogy egy keskenyvágányu vasutat talán hajlandó volna a vállalkozó Selmecczbányáig kiépíttetni. Utasított a vállalkozó arra, hogy ez irányban teendő javaslatait legfeljebb egy év leforgása alatt megtegye. Polgármesterünk jelentése tehát főbb vonalakban e tényekről számol be. A jelentés tartalma általános lehangoltságot szült, mely hangulatnak dr. Stuller Gyula biz. tag adott pregnans módon kifejezést akkor, a midőn sajnálattal kellett tudomásul vennie polgármesterünk ezen jelentését, melyből kitűnik, hogy azon két hóval ezelőtt egyhangulag s oly nagy lelkesedéssel hozott közgyűlési határozat, mely e vasut céljaira 200000 frtot szavazott meg, hiábavaló volt és ahhoz kötött szép reményeink meghiusultak. De ha egyszer már ettől elesünk és a bajon segítenünk nem lehet, más uton kell segítenünk; mert ugymond egy kávémasinás hegyi vasutal rajtunk segítve nem lesz. Ajánlja tehát, hogy az e célra megszavazott 200000 frt valami más, példának okáért kaszánya és katonabefogadási célra fordíttassék. Vagy ha valamely ipari célra fordíttatnék az, akkor ez ne legyen valami kisebbszerű, de mindenesetre egy nagyobb monumentálisabb alkotás. Végül kijelenti, hogy sajnálja, hogy úgy látszik vasuti ügyünk kérdésére magosabb helyen súlyt nem fektettek. — Felolvasatott ezután azon indítvány, melyet Krausz V. G., Viesner Adolf, Pauer János, dr. Stuller Gyula, Jahn Vilmos és Lestyánszky József biz. tagok írásban nyújtottak be és mely indítványozza, hogy a katonaságnak ide helyezése iránti kérdés mielőbbi megoldása végett, polgármesterünk a honvédelmi ministerhez a tárgyalások megejtése céljából kiküldessék. Ezen indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta. — Főispánunk a maga részéről a polgármester jelentését szintén tudomásul veszi, mert hiszen megbízatás hiányában másként nem is járhatott el; ahhoz is hozzájárul, hogy ezen ügy eldöntése az ipolyvölgyi vasuti érdekelttségnek a vállalkozóval kötendő szerződés beérkeztéig függőben tartassék s majd csak akkor tárgyalassék érdemlegesen, ha a szerződés megküldetik. — Felismerte a maga részéről e városok közönségének azon óhaját, hogy egy széles vágányu

vasutat kíván. Ámde a vasuti érdekeltség autonómikus ügykörére nézve befolyást nem gyakorolhatunk s várjuk a kedvezőbb alkalmat, melyet ha majd felhasználunk vitális érdekeinket előbb vagy utóbb diadalra juttatjuk. A 200000 frt. hová fordítására nézve egyelőre ne tárgyaljunk, e fölött majd akkor döntsön a törv. hat. bizottság, ha a fentebb említett szerződés beérkezik; mert hisz ennek hiányában az ügyről alaposan tájékozva nem vagyunk. Ezen szavait még azzal pótolja, hogy úgy a vasut, valamint más vállalat létesítésénél is figyelemmel és beható meggondoltsággal kell a várható eredmény tekintetében eljárunk; mert lehet látszólagosan ily vállalatnak előnye, mi azonban később a városnak kárára bizonyulhat be. Alapos kalkulust kell tehát vetnünk, hogy vajjon a nagy áldozattal szemben előnyös arányban áll-e a várható eredmény. Megegyeztetésről van tehát itt szó, miként lehet a város ipari és vitális érdekeit a legjobban előmozdítani; ha ő a maga részéről a széles vágányu vasut kiépítésében e cél elérhetését megtalálná, egy perczig se habozna annak elérhetését minden erejéből istápolni. Ha azonban ezen terv keresztül vitele azt involválná, hogy a tetemes áldozattal arányban nincs, akkor azt nyomban el is ejtené. Kéri a törv. hat. bizottságot, hogy ezen intéseit ne magyarázza félre, mert éppen a város jól felfogott érdekeinek szempontjából kívánatos az ily dolgoknál a beható meggondoltság. A város igaz érdekeit szíven hordja és azon tényezőkkel együtt, kikkel kell, hogy ily ügyek megoldásában eljárjon, hisz, hogy sikerülni fog a kitűzött célt elérni. — A főispánnak ezen higgadt hangon elmondott szavait a közgyűlés általános lelkesedéssel megéltette. — A közgyűlés ezután a polgármesteri jelentésbe belenyugodott és a szönyegen forgó vasuti kérdés fölött csak akkor fog érdemileg dönten, ha a szerződés be fog küldetni.

Tárgyalta ezután a közgyűlés a légszeszgyár által elért szép eredményt. Pauer János felszólalására és indítványára Dobó Sándor városi számtiszt mint a légszeszgyár gondnoka elismerésben részesített, míg Klement Gyula főszámvévőnek ki 3 éven keresztül gyakorolta az ellenőrzést és fáradhatatlanul működött közre a szép eredmény elérésénél, 200 frt.-nyi jutalom szavaztatott meg, mely összeg a légszeszgyár pénztárából lesz fedezendő. Főispánunk ajánlatára Klement Gyulának is jegyzőkönyvi elismerés szavaztatott. — Dobó Sándor pénzbeli jutalomban azért nem részesített, mert ezen idő alatt ingyen lakást, fűtést, világítást és más kedvezményeket élvezett. — Az igazoló választmányba a főispán elnöknek dr. Tóth Imrét, tagoknak Jezsovics Károlyt, Vadas Jenőt és Oldinger Antalt nevezte ki, megválasztott tagokká pedig lettek: Greguss Antal, Händl Vilmos, Nyitray László, Marschalkó Gyula és Oszvaldt Gusztáv. — Az állandó öt évre megválasztott bíráló bizottságba megválasztottak: Hüttl József, Podhragyay Pál, Schelle Róbert, Vankovics Lajos és Pauer János.

A tárgysorozat többi pontjainál a tanácsi előterjesztések elfogadtattak és az elnöklő főispán ezzel éljenzések között a közgyűlést berekesztette.

Eddig tudósításunk.

Részünkről most csak annyit akarunk felhozni, hogy úgy a vasuti, valamint a katonai helyőrségi ügyben véleményünket már több ízben kifejtettük, hogy a honvédelem szobor felállítását többször megsürgöttük stb. stb. és így ez alkalomból csak annyit jegyzünk meg, hogy miként az a közgyűlési tudósításból is látható, ügymenetünkben találunk egy rakás indítványt, egy esomó tervezetést, rengeteg bizottsági kiküldetéseket és tárgyalásokat, értekezleteket stb. stb. csak sajnos azt keressük hiába, a mi talán nem mellékes — a lényegét, a végre valahára való cselekvést, valaminek létesítését, kézzelfogható alkotását. Fájdalom ezt eddig megtalálunk nem sikerült! — Ha banalisan akarnók magunkat kifejezni, azt mondanók: „lássuk már egyszer a medvét!!“

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Özv. Ocsovszky Vilmosné szül. Markovits Mária urnő, boldogult polgármesterünk Ocsovszky Vilmos özvegye ismét városunkba tette át állandó lakását. Örömmel üdvözljük a közéletünkben oly élénk részt vett urnőt körünkben! — Dr. Tandlich Ignác gyakorló orvos Budapestről városunkba érkezett s gyakorlatát ismét folytatja. — Szép Gábor számellenőr, számvizsgálóvá nevezetett ki. — Bernhard Adolf városi tanácsos a banderiumi küldöttség ügyében Budapestre utazott, de mint értesülünk már városunkba visszaérkezett. — Horváth Lajos kir. anyakönyvi felügyelő Losoncra a múlt napokban városunkban időzött s megvizsgálta az I. és IV. ker. anyakönyvi hivatalokat. Szathmáry Béla pénzügyministeri tanácsos Budapestre visszautazott.

— **Főispánunk**, ki már eddig is oly meleg érdeklődést keltett maga iránt nálunk, újabbí ittléte alkalmával csak még szorosabbra fűzte a köteléket közötté és városunk között. 12-én érkezett meg, s az nap délután 4 órakor elnökölt a közigazgatási bizottság gyűlésén s 5 órakor az előkészítő tanácsülésen; az nap este Soltz Vilmos akadémiai igazgatónál főispánunk központja volt a nagy estélynek, melyen több más előkelőségen kívül Szathmáry pénzügyministeri tanácsos is résztvett. 13-án főispánunk megint a közgyűlésen elnökölt, s déli 1 órakor Szitnyai polgármesternál volt ebéden, melyre a városi tisztikar is hivatalos volt. Ez ebéd alkalmával a polgármester felköszöntötte a főispánt, mint a törvényhatóság kitűnő vezérét s mint a város őszinte, igaz barátját. E felköszöntés a többi résztvevőnél lelkesült visszhangra talált. A főispán erre a polgármestert és nejét éltette. A polgármester tudomásul vevén, hogy a főispán nejeinek születésnapja van, lelkesen éltette a főispán neje ő méltóságát, kihez nyomban üdvözlő táviratot is menesztettek. Ez nap délután 4 órakor főispánunk megjelent a vöröskereszt-egylet közgyűlésén is, itt is mint mindenütt, emelt hangulatot keltve. A hivatalos és félhivatalos szereplések sorozatát igen kedélyes, barátságos vacsora fejezte be Bogya János vendéglőjében, hol a város intelligenciája körében főispánunk éjjelig időzött, s 14-én a reggeli vonattal távozott körünkből, mindenkinél, a kivel csak érintkezett, maradandó kedves emléket hagyván hátra, melyet megnyerő szívélyes modora, félreismertetlen jóindulata keltett.

— **Halálozás.** Özv. Szilniczky szül. Stanga Terézia, városunk és környékén széles körben ismert urnő, e hó 15-én, 69 éves korában Teszén meghalt. Gyermekain és nagyszámu unokáin kívül sok rokon is, ezek közt a Kachelmann és Ertl család, gyászolja az elhunytat.

— **Bányaakadémiánk tanári kara**, az itt időzött Szathmáry Béla miniszteri tanácsos elnöklete alatt értekezletet tartott arra nézve, hogy az elektrotechnikai labororium hol rendeztessék be, miután az akadémiai épületekben erre hely nincsen. Persze, hogy felmerült azon óhaj, mely szerint jó volna még egy épületet építtetni. De ez egyelőre csak pium desiderium marad. Az élénk eszmecsere azzal végződött, hogy a kérdéses labororium részére vagy kibérelnek egy helyiséget, vagy valamiképen az új akadémiai palotába szorítják azt ideiglenesen. Legjobb volna, ha e célra a kormány egy új épületet építtetne.

— **Polgármesterünket mult esütörtökön este egy kis baleset érte.** Hazamenőben ugyanis elcsuszott a jégtől sima uton és fején megsebesült. Örömmel közölhetjük azonban, hogy e bajnak komolyabb következményei nem lettek s polgármesterünk már teljesen jól érzi magát.

— **Rendőri hírek.** Danhauser Antal szitnyatói születésű körözött szobafestő segédet, mult hétfőn Medzky rendőrbiztos Steffultón letartóztatta és a kapitánysághoz bekísértette. — Mult hétfőn több ittas állapotú cipézségéd botjaikkal

hadonázva s orditozva mentek d. u. 3 óra felé a városi főtéren végig. Főkapitányunk ép hivatalába sietett, midőn a garázdálkodókkal találkozott. Ezeket csendre intette, de a berugott mesterlegények nem csak hogy figyelmeztetésére nem hallgattak, hanem még rá förmedtek, hogy nekik sem a fő, sem az alkapitány nem parancsol s ha tetszik, menjen a főkapitány úr előre. Erre azután a 8 tagból álló kompániát főkapitányunk részegség és botrányokozás miatt letartóztatta s addig tartotta fogva, míg kijózanodtak. Másnap még ezen felül megkapták jól megérdemelt büntetésüket. — Kémény tűz volt mult szombaton délelőtt. Vaczulikné házában, de szerencsére a tűz a házbeliek által azonnal eloltott. A tűzrendészeti vizsgálat megejtett, de büntetendő mulasztás nem konstátált.

— **Táncpróba.** Szöllősy Manó jeles táncmester e hó 21-én szombaton tartja meg tanítványai részére a táncpróbát a Sembery-féle teremben. Hogy a nagyok is jól fognak e táncestélynél mulatni, arról meg vagyunk győződve.

— **A császárfürdői források** apadásának okára vonatkozólag, miről mult számunkban írtunk, Gretzmacher Gyula kitűnő szaktudósunk és akademiánk jeles tanárának teljesen igaza volt; mert mint a napilapok hozzák, a malom tava ismét elérte, tett intézkedések folytán, régi szintjét és ime a hév források is régi erővel és mennyiséggel indultak folyásnak.

— **A selmeczi népbank közgyűlését** tegnap d. u. 2 órakor tartotta meg dr. Stuller Gyula elnöklete alatt, ki az elnöklésre ad hoc kértett fel. 339 részvény volt képviselve 42 részvényes által. A mérleg és vagyonskimutatás elfogadtatott és a felmentvény megadatott. A tiszta nyereségből részvényenként 15% azaz 3 frt fog már a mai naptól kezdve fizettetni osztalékul. Az igazgatóság megbízott, hogy az ideiglenes ügyész, Dr. Szél L. ügyvédet esetről esetre részesítse kiérdemelt díjazásban. Azon népbanki tisztviselőknél, a kik a millenáris kiállításához mennek, 50 frt. szavaztatott meg s elfogadtatott az is, hogy részvényenként 10—10 frt. hozzá fizetésével és 2 részvénynek egygyé alakításával, egy új részvény 120 korona nominális értékre emeltessék, a 10—10 frt. havi részletekben is fizethető. Az igazgatóság rendes tagjainak száma 20-ra, a póttagok száma 4-re apasztatott.

— **Bélabánya testvérvárosunk** régi óhaja teljesedésbe ment, mert a testvérváros kap éjjeli világításra 5 petroleum lámpát. A költséget már megszavazták, a lámpagyújtogató fizetését is meghatározták, a dolog miniszterileg is jóvá lett hagyva, csak egy egészen mellékes valami hibázik még... tudni illik a lámpák, melyek eddigelé Bélabányán sehol sem találhatók.

— **Fősorozás.** Az ez idei fősorozás városunkban f. évi ápril 16 és 17-én fog megtartatni a következő sorrendben: ápril 16-án az A. B. állítási lajstromba felvett valamint az I. és II. korosztálybeli hadkötelesek, ápril 17-én a III. korosztálybeli és az idegen illetőségű hadkötelesek fognak megvizsgáltatni. Az összeírt hadkötelesek száma a következő: A. osztály 1, B. osztály 1. I. korosztály 1875. évbéli születésű 159 II. korosztály 1874. évbéli születésű 96. III. 1873. évbéli születésű 75. összesen 332.

— **Selmeczbánya nagy veszélyben.** E czim alatt több polgártársunk aláírásával kaptuk a következő közleményt: „Selmeczbánya légberepült!“ ez igen szenzációs hír volna a napilapoknak, s hogy városunkról, mint borzasztó katasztrófa színhelyéről, így írjanak, tartani lehet tőle, alkalmat szolgáltathat egyszer egyike azon dynamitszállítmányoknak, milyen csak a mult napokban is végig fuvaroztatott városunk főutcáján. Mondhatni. borzalmas látvány az a lassan haladó 10, 12 sőt néha 14 szürkére festett szekér, fekete ponyvával letakarva, kitűzött fekete bádögzászlócskával; mintha csak a halált vinnék komoran, sötéten. És a lappangó, rettenetes halál az csakugyan, mely ha felriadna, Selmeczbánya volt és nincs többé. Ki, mi biztosít ben-

nünket arról, hogy az a rengeteg dynamit nem robban föl?! Talán azok a fekete ponyvák?! azok a kitűzött fekete bádoggaszlőcskák? talán a szekerek mellett haladó rendőr?! Szabad-e egy várost ily hajmeresztő veszélynek kitenni?! Ha a robbantó szerek raktárához, az ugynevezett löportoronyhoz nem lehet a dynamitot más úton szállítani, mint a város főutcáján, mert más kerülő utak használása ugy sem esőkkentene, sőt fokozná a veszélyt azok döcögő volta miatt, kell e azért a jelenlegi raktárt tovább is használni? A város biztonsága nem csak kívánatossá teszi, de megköveteli, hogy a városon végig való e dynamit szállításnak vége vessék. Építsek a robbantó szerek raktárát oda valahová a szt. antali dűlőbe, onnét azután kisebb mennyiségeket egyes bányatelepek használatára kellő elővigyázat mellett kisebb kockázattal könnyen el lehetne szállítani; ne tegyék ki többé a várost a fönt jelzett szörnyű veszélynek. Mert fenyegető veszély az mindig; ha százszor, ha ezer-szer, ha tizezerszer sem esik baj, a tizezeregyedik esetben beállhat a katasztrófa. Ki fog azután arról felelhetni?!

— **A selmeczi vadásztársaság**, melynek elnöke legidősebb Hoffman Sándor kőpataki föld-birtokos, múlt kedden délután Kőpatakra rándult ki, hogy az aggkoru, de még mindig fiatalos erejű szeretve tisztelt elnökének névnapjához üdvkívánatait kifejezze. Ez mégis történt, még pedig az ünnepeltnek, az ország minden részéről egybesereglett gyermekei, unokái és dédunokái körében, kik mindannyian a legvidámabb hangulatban éjfél-ig voltak együtt. A kirándult vadásztársaság csak szerda hajnalán érkezett vissza. Hogy a nemes urat, ki e kerület vadászainak igazi nestora, többször sikeres tosztokban felköszöntötték, tán felesleges is elmondanunk.

— **A vöröskereszt-egylet selmeczi választmánya** e hó 13-án tartotta meg közgyűlését. Az elnöki széklet Farbak Istvánné urnő foglalta el, ki javaslatba hozta, hogy az elnöki állásról lemondott Rudnay Béla helyébe, Horváth Béla főispánunk választassék meg, ki — mint a szívélyes hangon írt e tárgyban válasziratában szíves volt megígérni, ez állást elfoglalni hajlandó. — Erre egyhangulag Horváth Béla főispánunk nagy lelkesedéssel lett az egylet társelnökévé megválasztva s őt a gyűlésre meghívandó, egy bizottság lett kiküldve. — Rövid idő múlva megjelent Horváth Béla a városháza nagytermében, hol a közgyűlés tartatott és a legmagasabb szoprán hangtól kezdve a legmélyebb baszushangig hallatszó lelkes éljenzéssel fogadtatott. A gyűlésen t. i. mintegy 32 urnő és mintegy 25 ur vett részt, kik mindannyian unisono éljenztek. Az így közfelkiáltással és lelkesedéssel megválasztott elnök elfoglalván Farbak Istvánné urnő társelnök melletti elnöki székét, őt Vörös Ferenc az egylet jegyzője igen szép, meleg hangú beszéddel üdvözölte. — A főispán szokott rendkívüli megnyerő modorával szabatosan előadott rögtönzött beszédjében megköszönte e kitüntetés, különösen kiemelve azt, hogy jól tudja, miként e megválasztását nem annyira személyének mint inkább azon állásának köszönheti, melyre felséges urunk kegyéből kiszemelve lett; de igéri, hogy személyének is minden tulajdonságával és érdeklődésével fog egy oly egyletnek, irányában bizonyult bizodalmanak és kitüntetésének iparkodni minden tőle telhető módon megfelelni, a mely egylet ily lelkes buzgóságú honleányokat és hazafiakat zár kebelébe. Váratlanul s lehetne mondani előkészületlenül érte őt e kitüntetés és így csak egyszerű szavakban adhat kifejezést mélyen átértett hálájának és a mélyen tisztelt társelnökön oldala mellett megnyitottnak jelenti ki a közgyűlést. — Ezután Dr. Stuller Gyula az egylet pénztárnoka olvasta fel s adta elő a múlt évi zárszámadást és a jövő évi előirányzatot. 1895-ik évben vagy 893 frt 70 kr, kiadás 314 frt 34 kr. Az egyesület elkölthetetlen vagyona 1895-ik év végével 360 frt. — A számadás minden tekintetben megnyugtató tudomásul vétetett. Az egyleti pénztárnok különösen köszönetet és elismerést óhajtott kifejezteni azon igen tisztelt tagtársnőknek, kik tagok gyűjtése által e humanus egylet hala-

dását előmozdították és kéri, hogy a taggyűjtést az egylet valóban lelkes urnői továbbra is lan-kadatlanul folytassák. — Az elnök maga részéről is hozzájárul e kérelemhez, mely azonban csakis mint kérelem és nem mint határozat mondható ki. — Most következtek az elismerések: Rudnay Béla volt elnök, Farbak Istvánné egyleti elnök, a tagokat gyűjtő urnők, Dr. Stuller Gyula egyleti pénztárnok stb. lettek ebben részesítve. — Vörös Ferenc azon indítványa, hogy az egylet gyarapítására rendeztessék valami műkedvelői előadás, hangverseny vagy másnemű multság, Farbak Istvánné, Szilnyai József polgármester és Heincz Hugo hozzászólása után oly formában lett elfogadva, hogy az a választmányra bizassék, valjon ez időszerint eredménnyel lehet-e ezt rendezni, vagy sem. — A tárgysorozat ki lévén merítve, Horváth Béla elnök a társelnökön nevében is még egyszer megköszönve az egybegyűlték ügybuzgalmát, a közgyűlést berekesztette. — Ezen egylet és különösen városunk választmánya működésének méltatásánál mi részünkről is csak a legnagyobb dicséretnek és elismerésnek adhatunk kifejezést; oly szép, nemes emberbaráti célt követ ez, mely megérdemli, hogy minden tagja társaldalmunknak ez egylet soraiba lépjen és annak haladását minden tekintetben előmozdítsa!

— **A selmeczbányai kerületi betegsegélyző pénztár** f. hó 22-én II. ik rendes közgyűlését tartja, a melynek tagjai 6 évre lettek megválasztva. A közgyűlési tagok névsora a következő é. p. munkaadók részéről; Krausz V. G., Friebert Ferencz, Glücksthal Gyula, Hornyacsék István, Matzán Ferencz, Oszvaldt Gusztáv, Vaigel János, Longauer József, Králik Vilmos, Fizély Károly, Greguss Antal, Jahn Vilmos. — Az alkalmazottak részéről: Bodnár János kereskedő, Visnyovszky Dániel sütő, Floro János cipész, Huszár Mihály szabó, Mraftsák László nyomdász, Schmal János lakatos, Obernauer Rezső lakatos, Novák József aranyműves, Kögl István sütő, Jelenffy Mihály sütő, Turánszky Vendel sütő, Czimra József sütő, Chrien Károly sütő, Haschek Rezső kéményseprő, Cserny János szabó, Gajer Károly nyomdász, Badinka János sütő, Vnuk Antal eszmadia, Bogdán Illés fodrász, Pata Gyula cipész, Granek Ignác szabó, Bukovics István mészáros, Veinert Lipot kereskedő, Szlujka Pál kereskedő, Csepcesányi Lajos kereskedő, Zsuffa Károly cipész, Kozányi István nyomdász, Klein Gyula lakatos, Vnuk Ferencz fodrász, Marek Gyula fodrász, Friebert N. szabó, Eichl Miksa kereskedő, Langhental Ferencz nyomdász, Ilesik József kovács, Burdács Pál eszmadia, Frics Péter cipész, Erdey Mihály kereskedő, Neuschventner János kereskedő, Zubek Vilmos órás, Amstatter Inre kereskedő, Tibély Vilmos kereskedő, Selmeszbányáról. Korponáról; munkaadók: Stammer Gábor asztalos, Benko János tímár, alkalmazottak részéről: Bokkelen Ignác festő, Dobrik János szücs, Koczján Károly cipész, Argay János szücs, Dubrik Samu szücs.

— **Keressük az Andrást!** A rég le-tűnt selmeczi akadémikus humor felvillanását látjuk az alábbi történeteskében, melynek közlését meg nem tagadhatjuk t. olvasóinktól. — Utóbbi időkben, nem tudni, mi okból, be-beve-regették egy tekintélyes ur ablakait. A gyanu akadémiai ifjakra irányult, bár semmi sem bizonyított ezek ellen, De lett légyen akárhogy, az em-lített tekintélyes ur megkeresésére, ki megunt már a csörömpölő üveg éjjeli muzsikáját meg-lepetésül hallgatni, a helybeli hermandad való-ságos ostromzár alá fogta a támadásnak ki-tett házat, hogy az ablaktörőket nyakon csiphes-sék. E cél elérésére következő hadi esellel éltek: A körülrzárolt ház szomszédépületeibe, teljes hadi felszereléssel ellátott rendőröket bujtattak, kiknek egyedüli és szent kötelességül lelkükre köttetett, hogy minden éber őrködő figyelmüket ezen bi-zonyos házra s ennek ablakaira irányítsák, az első csörömpölés hallatára csipjék nyakon a tet-ten kapott bűnöst — ha lehet. A rendnek ki-réndelt bátor őrei a sötétség beálltával szintén beállottak a különböző búvhelyekre és lesték kü-

lönféle éberséggel a történetendőket. Itt megsugjuk, hogy e titkos intézkedésről az akadémiai ifjak hogy, hogy nem, biztos tudomást szereztek. Az utczák embertelenek, akarjuk mondani, járkáló emberek hiányával vannak. A toronyóra 3-at üt. Már egy két kakas is kezd kukorékolni, de azért még sötét van. Egyszerre im, mi közelg ott? Fekete alakok, égő gyertya kezükben. Talán kísértetek? Ugy imbolyognak, hajlonganak, el-eltérnek jobbra-balra. A szegény munkára siető bányász messzebről meglátva őket, ijedtében keresztet vet ma-gára. Közlebb érve, mégis gondolja, ezek talán praktikántok, s szívszorongva kérde tőlük, mit csinálnak? „Keressük az Andrást!” hangzik a komoly, ünnepélyes felelet. A jámbor bányász borsódzó háttal siet tovább. Az égőgyertyás alakok magak közt is kérdegetik; „Hol az András? Hol az András?” A rendőrök mind ebből nem látnak semmit sem, mert az a fatális ház köti le figyelmüket még mindig. Egyszerre csak mit lát a rend felriadó őre? Búvhelyén egy csapat lobogó gyertyaláng, mely orra előtt lidérczátanczot jár, s valami „gunyoros hangok udvariasan üdvözlik! „Jó reggelt! Hol van az András? Keressük az Andrást! Jó reggelt!” Mire az így megzavart rendőr csak szóhoz, vagy egyáltalán elhatározásra juthatott volna, a többi elbujt rendőr is hasonló reggeli üdvözetben részesült és a tüneményes alakok (persze hogy akadémikusok voltak!) el-tűntek. Az ablakbetörés ez éjszaka elmaradt, de legalább néhány rendőr virrasztott szük folyosón, kapubolt alatt, s elmesélheti, hogy látott ő már András nevű embert, nem csak Diogenes lám-pással, hanem gyertyalánggal is keresni. Történt ez pedig 1896. évi 14-ik napjának pitymáló hajnalán.

— **Selmecz-Bélabánya szab. kir. város** pénztári és adóhivatalának 1895. évi ügyforgalma és működésének kimutatása. I. Ügyszámok: Bérkezett ügdarab: Adóügyi 3252 db, kataszteri 227 db, pénztári 992 db, összesen 4471 db. — II. Adókiivetés és előírás évi haszonbér szerint: Földadó 1820 tétel, 4283-01 frt. Házadó 2094 tétel, 19245-25 frt. I. oszt. ker. adó 3984 tétel, 7969-5 frt. II. oszt. ker. adó 2740 tétel 5539 frt. III. oszt. ker. adó 321 tétel, 9055-05 frt. IV. oszt. ker. adó 182 tétel, 1611 frt. Tőkekamatadó 213 tétel 1855-01 frt. Nyilv. számadásra kötelezett 3 tétel 3897-69 frt. Bányaadó 1 tétel, 2829-36 frt. Általános jöv. pótladó 2099 tétel, 11620-51 frt. Fegyveradó 99 tétel, 151 frt. Haddij 352 tétel, 1057 frt. Keresk. iparkam. illeték 356 tétel, 479-48 frt. Utadó 3527 tétel, a) százalékos 2277-73 frt; b) minimalis 2844-35 frt; c) igavonó 459 frt, összesen 5581-08 frt. Községi pótladó 2947 tétel, 14300-4 frt. Járdaadó 713 tétel, 1112-86⁵ frt. Ördij 219 tétel, 61-21⁵ frt. Legelődíj 485 tétel 1396-93 frt. Összesen 22155 tétel, 92045-35 frt. — III. Adóbeszedés és behajtás évi haszonbér szerint: Egyenes állami adó-ban lefolyt 8164 tétel, 58644-2 frt. Haddij 896-53 frt. Fegyveradó 131 frt. Késed. kamat 391-92 frt. Iparkamrailleték 432-32 frt. Községi pótlék 13994-26 Intési díj 156-6 frt. Adóbehajtási illeték 240-89 frt. Utadó 2060 tétel 5423-6 frt. Utadó késed. kamat 6-95 frt. Utadó intési díj 17-6 frt. Utadó behaj-tási illeték 5-26 frt. Járdaadó 844 tétel, 1107-44⁵ frt. Ördij 155 tétel 63-33⁵ frt. Legelődíj 355 tétel, 1325 frt. Idegen adó 43 tétel 372-51 frt. Össze-sen 11621 tétel 83209-42 frt. Adóintés kibocsát-tott 5760 db. Végrehajtás II. és III. foka 4 esetben alkalmazva foganatosított 4250 szer. Idegen helyről 121 behajtási eset érkezett. Illeték fizetési meghagyás 518 kézbesítettett. Illetéki hát-ralék behajtás 223 fél ellen alkalmaztatott 10751. IV. A házipénztár és alapok forgalma: A város házi pénztára 6670 tétel alatt bevett 233228-24⁵ frt, kiadott 233165-13 frt. Az utadó pénztár 2248 tétel a. bevett 6555-21 frt, kiadott 6322-57 frt Az óvoda-pénztár 75 tétel a. bevett 1514-56 frt, kiadott 1353-97 frt. Az ipariskola pénztára 26 tétel a. bevett 1547-17 frt, kiadott 1408-58 frt, A letét pénztára 302 tétel a. bevett 22376-09 frt, kiadott 18742-8 frt. A kórház pénztára 337 tétel a. bevett 6844-50⁵ frt, kiadott 6303-55 frt. A sze-

gény alap 280 tétel a. bevett 4968-99 frt, kiadott 4622-09 frt. Heinrich-alap 30 tétel a. bevett 576-28 frt, kiadott 575-49 frt. Russegger-alap 10 tétel a. bevett 26-63, frt, kiadott 26-63 frt. Zmeskall alap 18 tétel a. bevett 233-43, frt, kiadott 228-87 frt. Betegápolási alap 81 tétele a. bevett 1311-60, frt, kiadott 1290-65 frt. A kórház letét napló 54 tétele alatt bevett 1833-7 frt. kiadott 1473-14 frt. A bányaalap hét kezelési ága 208 tétele a. bevett 48847-52, frt, kiadott 42276-21 frt. Összesen 10039 tétel, bevett 329863-95 frt, kiadott 317789-68 frt. — Ezek szerint a pénztár: Beérkezett ügyszáma volt 4471 db. Az adóbehajtása iránt foganatosított 10751 eljárást. Adóban kivetett 22155 tétel alatt 92045-35 frt. Adóban beszédett 11621 tétel a. 83209-42 frt. S a pénztárban bevett és kiadott 647653-63 frt. Összesen 33776 tétel, 15222 db, 822908-4 frt. — Ezen ügyszámokra nézve, ha szembe állítatik a számok óriási nagysága, annak legyőzésére hivatott tisztviselők csekély számával, lehetetlen nem tapasztalni azt, hogy itt csakis vasszorgalom és teljes odaadás kell minden egyestől, hogy feladatát fennakadás nélkül teljesíthesse. Ámde ily munka, milyen a pénzkezelés kényes volta, a folytonos gyors és éles gondolkodás a legjobb erőben lévő testben is az idegeket kell, hogy lecsigázza s nem leend csoda, ha a város pénztári személyzetének egészségi állapota ma-holnap képtelenne fogja tenni ily halmaz munka végzésére. Ugyanis az adó kivetését 1 tiszt, 1 díjnok; az adó behajtást 1 tiszt; az utadó kivetést és behajtást 1 tiszt; az illeték kezelést 1 tiszt; az igtatást, kiadást, másolást stb. 2 díjnok. A pénzbeszedést, kiadást, munkabeosztást és ellenőrzést, könyvelést stb. munkák halmazát a pénztárnok az ellenőr segédelmével kénytelen végezni, s határozottan kifogásolható, hogy a pénztárnok egyszersmind könyvelő is legyen, a mennyiben elég egy pénztárnoknak ily forgalom mellett, ha pénztárait teljes rendben tartja s kizárólag ezekért felelős. Itt csakis a jelenlegi pénztárnok körültekintő s valóban odaadó szorgalma s szakavatottsága teszi lehetővé a munka kifogástalan menetét; ámde a korral könnyen megtörténhetik, hogy ideje előtt csökkenni érzi majd munkaerejét.

— **Lóbokrosító vasgördönyök.** Már nem egy izben merültek fel panaszok ama fűlsértő, siketítő zaj miatt, melyek a boltok kirakatai és ajtó elé alkalmazott vasgördönyök (rolók) a feltolásnál vagy leeresztésnél okoznak. Hogy e zaj nem csak kellemetlen, de veszélyes is lehet, arról meggyőződhattunk 17-én reggel midőn egy bolt előtt a vasgördönyöt feltolták, a hirtelen zajra egy alatt álló kocsí lovai megbokrosodtak, s iramodásukban az elragadott szekér keréktengelye egy munkásnő lábán kisebb sérüléseket is okozott. Mily könnyen történhetett volna nagyobb baj is! A kapitányság intézkedni fog, hogy azon vasgördönyök zajtalanul járó szerkezettel láttassanak el az illető tulajdonosok költségén.

Hirdetések.

Weisz testvérek
ajánlják a n. é. közönség becses figyelmébe a tavaszi évad alkalmából a legválasztékosabban, dusan, bármily nagy igényt kielégítőleg felszerelt női és férfi divatáru csarnokukat.
Selmezbányán 1896. évi márczius havában.
Kitünő tisztelettel
WEISZ TESTVÉREK.

Nyaralásra

kitünően alkalmas két szoba, és konyhából álló lakás

szép, nagy kert közepén

olesón kiadó. — Jó ivó víz van a kertben, homét szép kilátás is nyílik.

Bővebbet a tulajdonosnál.

Selmezen, 1896. márczius havában

Zlinszky Mária.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy ezukrászüzletemben különféle díszben, nagyságban és árban szebbnél szebb husvéti

ezukor-tojások

igen jutányos áron kaphatók. — Együttal értesíteni bátorkodom, hogy megrendelésre is készítek mindennemű husvéti süteményeket, u. m. különösen kalácsokat, diós és mákos patkókat stb.

Magamat a nagyrabesült közönség pártfogásába ajánlva maradok

Selmezen, 1896. márczius havában

Kitünő tisztelettel

Tuschl Gusztáv,
ezukrász.

Van szerencsém a selmezbányai n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy kitünő minőségű, most az éles konkurencia miatt még tartalomdusabb

KÖBÁNYAI KIVITELI

SÖRÖMET

Krausz V. G. urnak a terasszon lévő vendéglőjében 1/2 litert 12 krért, kis pohárt 8 krért méretem. A sör kitünő minőségeért régi elismert czégem szolgáljon kezességül.

Kiváló tisztelettel

Dreher Antal, Kőbányán.

A n. é. közönség b. tudomására hozni bátorkodom, hogy egy előnyös alkalmi vétel folytán képes vagyok 3 ¹⁰/₁₀₀ méter szövetet egy egész férfiöltönyre **6 frittól 12 frittig**,

Kangarn szövetet egész férfiöltönyre 7 frittól 12 frittig árusítani. Együttal ajánlom gráci, angol, francia, brünni stb. posztókkal dusan felszerelt választékos szövét, valamint dus választéku kész gyermeköltöny raktáromat, mely öltönyöket különben mérték szerint is készítek.

A midőn üzletemet mindennemű ruha és öltöny, ugymint: legujabb divatu és szabásu polgári, erdészeti, bányászati és katonai — előírás szerint kiállított egyenruhák elkészítésére a n. é. közönségnek ajánlanám, egyszersmind kérem nagyrabesült pártfogását. Maradok

Kiváló tisztelettel

JÁHN VILMOS
szabóüzlet-tulajdonos.

Ujdonság!

Valóban
ujdonság!

Van szerencsém a n. é. uri közönséget arról értesíteni, hogy rendkívüli előnyös bevásárlások folytán, a mely bevásárlásokat a leghírnevesebb gyárakban magam személyesen eszközölöm, képes vagyok évenként 150 frittért egy urat egész évre a legfinomabb öltönyökkel ellátni. — Ezen évi öltözékek a következőkből állanak:

**1 teljes tavaszi öltözet, 1 teljes nyári öltözet,
1 „ őszi „ 1 „ téli „
1 felöltő, 1 téli paletó és 1 loden havelok.**

Ezen öltönyök a legkitünőbb bel- és külföldi szövetekből, a megrendelő saját választása szerint a legfinomabb kiállításban és fagonban készíttetnek kitünő szabásom által.

Ezen öltönyök az egyes idények végén s vett használat után nekem visszaszolgáltatandók, a midőn is azok általam ujakkal cseréltetnek ki.

Selmezbányán, 1896. márczius havában.

Mély tisztelettel

Singer Miksa.

Legolesőbb s
legfinomabb
ruházkodás!

Selmezen még
soha sem volt!